

Boekverslag Scholieren.com

Les jeux sont faits / De teerling is geworpen door Jean-Paul Sartre

Sabine

Titel: Les jeux sont faits

Schrijver: Jean-Paul Sartre

Druk: Van 1996

Uitgeverij: Wolters-Noordhoff, Groningen.

Samenvatting van het boek

Pierre Dumaine en Ève Charlier worden beiden vermoord. Ève wordt vergiftigd door haar man, en Pierre wordt neergeschoten door een jongen. Als ze echter weer opstaan realiseren ze zich niet dat ze dood zijn. Niemand reageert op hen en ze hebben ook geen spiegelbeeld. Ze horen alleen maar een stem die 'Laguénésie' blijft herhalen. Daar aangekomen moeten ze een handtekening in een register zetten: hun officiële dood, vanaf nu zijn ze geesten. In de loop van het verhaal komen Ève en Pierre elkaar tegen, en vermoeden dat ze elkaars grote liefde waren. Omdat ze hier recht op hebben worden ze terug gestuurd naar de levenden, om dat in 24 uur te bewijzen. Het begint goed, maar toch ontstaan er problemen. Beide willen toch nog dingen afhandelen bij vrienden/familie. Om half elf is het de bedoeling dat ze weer terug bij elkaar komen. Maar Pierre kan zijn vrienden niet verlaten. Hun liefde wordt verbroken en om half elf gaan beiden weer dood. Ève zegt zelf in het verhaal nog: Les jeux sont faits, het spel is al gespeeld, en dat kan je niet meer veranderen.

Hoe is het karakter van de hoofdpersonen?

Het karakter van Pierre is dat hij altijd heel rustig is. Dat kan je ook merken op zijn manier van reageren op dingen. Hij haalt dan vaak zijn schouders op en gaat dan door met wat hij deed. Hij trekt dus nooit veel van anderen dingen aan. Citaat blz 18: "Puis il passé entre deux ouvriers, invisible à leur yeux, et s'éloigne sans hâte... Sur son chemin, il croise quelques ouvriers armés de pelles ou de barres de fer; ces hommes passent sans le voir. A chaque rencontre, Pierre les regarde un peu étonné et enfin haussant les épaules et renonçant à comprendre."

Ook als hij hoort wie hem vermoord heeft reageert hij erg luchtig. Citaat blz. 25: " 'Mais qui m'a tué?' 'Une seconde, s'il vous plaît...' De son face-à-main, elle chasse le

chat qui est sur le register. 'Allon, Régulus. Tu es sur le nom de l'assassin.' Puis, déchiffrant l'indication portée sur le register: '... Voilà: vous avez été tué par Lucien Derjeu.' 'Ah! Le petit salaud! Constate simplement Pierre.' "

Het karakter van Ève is dat ze heel medelevend is. Zo belooft ze aan een andere geest dat als ze weer levend zijn, zijn dochter bij haar moeder weghalen. Dit wil ze ook doen. Pierre wil echter de belofte verbreken, maar Ève vind dat niet kunnen. Daarom gaan ze het meisje toch helpen, omdat Ève zo aandringt. Maar het lukt hen dan wel. Citaat blz. 89: "Ève Lance une dernière fois: 'Au revoir, Marie...' Là-bas, au fond du jardin bien entretenu, dur le perron de la villa, une bonne grosse dame tient par la main la petite Marie, à qui l'on vient manifestement de donner un bair. La fillette est enveloppée d'une grande serviette éponge. Ses cheveux laves sont maintenus par un ruban. Elle lâche la main de la bonne dame pur faire joyeusement un grand signe d'adieu. 'Au revoir.' – Cependant, Ève retient encore une seconde son compagnon et, s'adressant au vide qui les entoure, elle dit: 'Si vous êtes là, vous devez être content: elle est en bonnes main, votre petite fille...' "

Hoe veranderen de hoofdpersonen door wat er gebeurt?

Nadat beiden vermoord zijn komen ze in een soort van schimmenrijk terecht. Na hun ontmoeting komen ze erachter dat ze voor elkaar bestemd waren, maar elkaar op aarde nooit ontmoet hebben. Daarom krijgen ze de kans terug te gaan naar aarde en dat alsnog te bewijzen. Citaat blz. 58: " 'Article 140: si, par suite d'une erreur imputable à la seule direction, un homme et une femme qui étaient destinés l'un à l'autre ne se sont pas rencontrés de leur vivant, ils pourront demander et obtenir l'autorisation de retourner sur terre sous certaines conditions, pour y réaliser l'amour et y vivre la vie commune d'ont ils ont été indumentalement frustrés.' "

Het gaat eerst goed maar dan op het moment dat ze bij elkaar moeten zijn zijn ze beiden ergens anders. Pierre bij zijn vrienden om een aanslag tegen te houden en Ève zit bij haar zus om haar over te halen niet met Ève's man om te gaan. Dit kost hen hun aardse leven, ze verkiezen vrienden boven hun liefde. Blz. 113: " A travers les vitres de la cabine, on aperçoit Pierre qui téléphone. Il est bouleversé lui aussi, mais il ne peut reculer... 'Comprends-moi, Ève...' supplie-t-il. Il faut que tu me comprennes... je ne peux pas lâcher les copains... Oui, je sais... ils n'ont aucune chance, mais je ne peux pas... Au-dessus de lui, dans la cabine, une horloge électrique marque 10 heures 29. – Ève est toujours au téléphone: 'Non, Pierre. Ne fait pas ça... Tu m'as menti... Tu m'abandonnes... Tu ne m'as jamais aimée...' "

Toch heeft het hen veranderd. Zo weten ze nu dat je iets niet kan veranderen als het al gespeeld is. Citaat blz. 116: " 'Et vous deux... Vous n'avez pas..?' fait le vieillard. 'Non, réplique Ève, non, nous n'avons pas... Les jeux sont faits, voyez-vous. On ne reprend pas son coup.' "

Welke relaties hebben de hoofdpersonen en waarom zijn ze zo belangrijk?

Beiden personen hebben elkaar natuurlijk. Dit is de belangrijkste relatie voor hen. Want deze zorgt ervoor dat ze terug naar aarde mogen en daardoor, hun vrienden en familie kunnen helpen.

Citaat blz. 58: “ ‘Article 140: si, par suite d’une erreur imputable à la seule direction, un homme et une femme qui étaient destinés l’un à l’autre ne se sont pas rencontrés leur vivant, ils pourront demander et obtenir l’autorisation de retourner sur terre sous certaines conditions, pour y réaliser l’amour et y vivre la vie commune d’ont ils ont été indumentalement frustrés.’ “

Pierre besluit naar zijn vrienden te gaan. Hij had namelijk met hen een opstand gepland. Maar terwijl hij in de geestenwereld was heeft hij opgevangen dat de opstand verwacht wordt en dat er extra manschappen de stad zijn binnengehaald. Om te voorkomen dat zijn vrienden doodgaan besluit hij hen te waarschuwen.

Citaat blz. 109: “Nerveusement, tout en parlant, il marche devant le front de sa petite troupe, et l’on sent que les autres commencent à le croire. ‘Les miliciens, poursuit-il, sont consignés dans leurs casernes. Trois régiments sont entrés cette nuit dans la ville.’ Il revient près du camion et s’adresse maintenant à Dixonne et à Langlois qui ne sont pas loin, eux-mêmes, d’être convaincus : ‘Le Régent nous connaît tous... sait ce que nous préparons. Il nous a laissé faire pour mieux nous écraser...’ “ Ook wil iemand waarschuwen haar zus, zij heeft namelijk in de tijd dat Ève ernstig ziek was steeds meer met André omgegaan. Aangezien Ève niet wil dat haar zus zelfde fout maakt als zij zelf, probeert ze haar te waarschuwen, maar tevergeefs, dit lukt niet.

In welke tijd speelt het verhaal zich af en hoe weet je dat?

Het verhaal speelt zich ongeveer in de jaren 50 af. Dit weet ik niet honderd procent zeker maar er zijn wel dingen die erop duiden. Zo kan je aan de eerste beschrijving van hen zien dat het ongeveer in die tijd afspeelt. Citaat blz. 7: “Un rayon découvre une main de femme dont les doigts crispés grattent une couverture de fourrure. - Une porte s’ouvre et, dans l’entrebâillement, un homme s’immobilise. Élégamment habillé, très brun, avec de beaux yeux sombres, une moustache à l’américaine, il paraît âgé de trente-cinq ans environ. C’est André Charlier. – Étendue sur son lit, elle est vêtue, par-dessus sa chemise de nuit, d’une robe de chambre très élégante. Une ouverture de fourrure recouvre ses jambes.” Ook hebben werkers nog allemaal handkarren, en komen mensen gewoon met paarden naar een afspraak en zetten die weg als een auto. Nog iets wat heel duidelijk naar voren komt is het verschil tussen arm en rijk.

Hoe lang duurt het verhaal?

Het verhaal duurt eigenlijk maar twee dagen. Maar het lijkt langer doordat Ève en Pierre weer terugkomen op aarde en verder leven waar ze dood gingen. Het begint

dat ze allebei op de eerste dag worden doodgeschoten. Na hun dood gaan ze naar het schimmenrijk en leven hier verder zoals de aardse tijd. Als ze weer terug worden gezonden krijgen ze 24 uur om hun liefde te verzekeren. Citaat blz. 59: “ ‘Voici les conditions auxquelles vous devez satisfaire. Vous reviendrez à la vie. Vous n’oublierez rien de ce que vous avez appris ici. Si, au vingt-quatre heures, vous avez réussi à vous aimer en toute confiance et de toutes vos forces, vous aurez droit à une existence humaine entière.’ ” Dus dan leven ze weer een dag. In principe speelt het boek zich in drie dagen af, maar doordat ze een dag dubbel doen is het dus twee dagen.

Wordt het verhaal in chronologische volgorde vertelt?

Het verhaal wordt inderdaad in chronologische orde vertelt. Voor de hoofdpersonen en de personages eromheen loopt alles zoals het in de normale tijd ook loopt. Zo worden ze allebei neer geschoten. Citaat blz.16: “ Sa main glisse le long de la table, veut se raccrocher, tombe, enfin, entraînant le verre et la carafe. Ève qui, se sentant faible, a voulu s’appuyer à la table, roule sur le sol dans un bruit de verre cassé... Pâle mais impassible, André regarde le corps d’Ève étendu sur le sol. LA ROUTE DE BANLIEUE Deux coups de revolver claquent. Sur la route, Pierre roule encore pendant quelques mètres en vacillant et tombe sur chaussée. En later ~~staan~~ beiden op, en gaan naar Laguénésie. Hier ondertekenen ze hun officiële dood. Vervolgens worden ze na hun ontmoeting weer teruggestuurd naar de levenden vanwege hun liefde. Alles gaat in chronologische volgorde, nergens in her verhaal zit ook maar iets dat niet chronologisch is.

Waar speelt het verhaal zich af en geeft die plaats extra betekenis aan het verhaal?

Het verhaal speelt zich op meerdere plekken af, maar de plekken waar ze meerdere keren komen of plekken die belangrijk voor het verhaal zijn, zijn: het huis van Charlier, het park, Laguénésie, een loods, het huis van Pierre. Alle plekken geven goed aan waarom ze daar zijn, of voegen wat toe aan het verhaal. Zo laat het huis van Charlier duidelijk het verschil tussen Pierre en Ève zien. Zij is rijk, en hij is arm. Maar ook het park waar ze met elkaar gaan dansen en niets van anderen aantrekken omdat ze geesten zijn, maar later als ze er zijn als levenden het toch moeilijker is vanwege hun afkomst. Het huis van Pierre laat weer de verschil van afkomst zien, wat Ève wel laat twijfelen over hun liefde, en als ze dan ook beiden naar anderen gaan om dingen nog te regelen, valt daar de liefde al uit elkaar. En de loods, waar Pierre uiteindelijk doodgeschoten wordt (weer door Lucien), dit is voor het verhaal ook belangrijk, want het geeft de kleine bewegingsruimte wel aan, en als de militie dan komt dan kunnen ze nergens heen omdat ze als ratten in de

val zitten.

Door wiens ogen volg je het verhaal?

Je volgt het verhaal door de ogen van een alwetend persoon. Dit merk je doordat hij allemaal dingen ziet de hoofdpersonages zelf ook niet kunnen zien. Citaat blz. 15: “ A demi dissimulé par un pan de mur, Lucien se tient à l'affût. Le visage est sale, de sueur, la bouche mauvaise, remâchant, sa haine, il guette. Sa main est dans la poche de son veston. Là-bàs, à cent cinquante mètres environ, penché sur sa pipelette, paraît. Il avance, seul, sur cette route monotone et triste de banlieue au milieu des chantiers. Au loin, des hommes travaillent, poussent des wagonnets, vident des camions. Pierre continue à avancer parmi les usines et de hautes cheminées qui fument. Lucien a le visage de plus en plus tendu, il amorce un geste tout en jetant de brefs coups d'œil inquiets autour de lui. Lentement, il sort un revolver de sa poche. Je kan hier zien dat Pierre dit nooit zou kunnen vertellen, doordat hij van Lucien weg fiets ziet hij hem ook niet staan. Ook vertelt de alwetende persoon over hem en hij.

Heb je het idee dat de schrijver met het verhaal jou iets wil zeggen?

Ja, Citaat blz. 126: “Het Sartre-thema van de verantwoordelijkheid ('responsabilité') komt ook in dit boek naar voren. Twee doden die zien wat er bij de levenden allemaal dreigt fout te gaan, proberen door verliefd op elkaar te worden (de vraag is in hoeverre je kunt kiezen op iemand anders verliefd te worden!) een herkansing te krijgen omdat ze zich verantwoordelijk voelen om de levenden in kwestie te helpen. Zelfs als Ève en Pierre samen een 'tweede' leven krijgen, dat ze kunnen behouden door elkaar lief te hebben, winnen het verantwoordelijkheidsgevoel en de wil tot solidariteit het van de individuele drang naar een nieuw leven.” Je kan dus niet het spel veranderen door een nieuw leven, de dingen die ze voor hun dood al geregeld hadden bleven natuurlijk doorgaan na hun terugkomst op aarde, hierdoor werden ze soort van gedwongen om dat te volbrengen en niet van elkaar te houden. Zoals Ève al zei, Citaat blz. 116: “ ‘Et vous deux... Vous n'avez pas..?’ fait le vieillard. ‘Non, réplique Ève, non, nous n'avons pas... Les jeux sont faits, voyez-vous. On ne reprend pas son coup.’ “